

همایش جمع‌بندی تشریحی

فلسفه ۲

تهیه و تنظیم: مجتبی علی‌اکبر

پویش علمی
ماندگارالبرز

سوالات آزمون نهایی درس فلسفه ۲ (شهریور - ۱۴۰۳)

پویش علمی
ماندگار البرز

- ۱- تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط است؟ (۵/۲)
- الف) وقتی کودک با اشاره به حیوانی از پدرش می پرسد آن چیست بیانگر عدم آگاهی او از وجود حیوان است .
- ب) فلاسفه مسلمان معتقدند که می توان بر اساس اصل امتناع اجتماع نقیضین نتیجه گرفت که پدیده ها خود به خود پدید نمی آیند.
- ج) کانت قائل به وجود ارتباط بین اختیار و وظیفه اخلاقی نیست .
- د) برهان فارابی بر اثبات وجود خدا مبتنی بر اصل مغایرت وجود و ماهیت است .
- ه) فلاسفه معتقدند علم موجودات عقلانی از طریق شهود است و به مفاهیم و استدلال مفهومی نیازی ندارند.
- و) گزارش‌های تاریخی نشان دهنده‌ی آن است که حکیمان قدیم ایران فقط به عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال اهمیت داده‌اند.
- ز) آغاز نهضت ترجمه متون در قرن دوم هجری کمک شایانی به شکل گیری حیات فلسفی در جهان اسلام کرد.
- ح) در طبیعت شناسی ابن سینا مواردی مانند پژمرده شدن گل یا مرگ جاندار به کمال نهایی طبیعت کمک می کند.
- ط) سفر با حق و در حق عرفا (سفر دوم) با مبحث علم النفس ملاصدرا در کتاب اسفار اربعه مطابقت دارد.
- ی) امام خمینی (ره) در شرایطی تدریس فلسفه را در حوزه ها آغاز کرد که بسیاری از بزرگان حوزه به شدت با تدریس فلسفه و به خصوص فلسفه صدرایی مخالف بودند.

پاسخ : الف) غلط ب) صحیح ج) غلط د) غلط ه) صحیح

و) غلط ز) صحیح ح) صحیح ط) غلط ی) صحیح

پویش علمی
ماندگارالبرز

۲- گزینه مناسب را انتخاب کنید. (۱/۵)

الف) بر اساس کدام اصل انسان برای با سواد شدن درس می خواند؟

۱- سنخیت
۲- وجوب علی و معلولی

ب) از نظر افلاطون تعبیر مثال خیر برای خداوند اشاره به چیست؟

۱- ذات خداوند
۲- خداوند در مرتبه خلق جهان

ج) کدام فیلسوف معتقد است نگاه فیلسوفان به جهان و هستی ناظر بر واقعیت نیست بلکه ساخته ذهن آنان است ؟

۱- دکارت
۲- آگوست کنت

د) گزاره‌ی «برادرم بعد از دانش آموختگی در رشته مهندسی، مدرسه محله را ساخت» به کدام یک از مراتب عقل اشاره دارد؟

۱- عقل بالفعل
۲- عقل بالمستفاد

ه) کامل ترین مرجع حکمت مشایی کدام یک از موارد زیر است؟

۱- اشارات و تنبیهات
۲- الهیات شفاء

و) به اعتقاد ملاصدرا آنچه در خارج می یابیم از آسمان و درخت و غیره همه مصداق هستند.

۱- وجود
۲- ماهیت

پاسخ: الف) ۱ ب) گزینه ۱ ج) گزینه ۲ د) گزینه ۲ ه) گزینه ۲ و) گزینه ۱

۳- با توجه به اسامی داخل کادر دیدگاههای زیر درباره «خدا» مربوط به کدامیک از این فلاسفه است؟
(یک مورد اضافی است) (۱/۵)

فارابی - دکارت - ویلیام جیمز - ملاصدرا -
کانینگهام - افلاطون - برگسون

پویش علمی
ماندگارالبرز

- الف) کار خدا هدفدار است و بر اساس هدف و حکمتی خاص صورت می‌گیرد .
ب) وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی نهفته است .
ج) قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می‌سازد .
د) تصور من از حقیقتی نامتناهی از خود من متناهی و هیچ موجود متناهی دیگر نیست پس این تصور از یک وجود نامتناهی است .
ه) همه موجودات و واقعیات جهان عین وابستگی و نیاز به خدا هستند و این نیازمندی سراسر وجود آنها را فرا گرفته است .
و) چون که هر معلولی نیازمند علت است؛ پس سلسله علت‌های این جهان باید منتهی به علتی شود که خود نیازمند علت نیست .

پاسخ: الف) افلاطون ب) ویلیام جیمز ج) کانینگهام د) دکارت ه) ملاصدرا و) فارابی

پویش علمی
ماندگارالبرز

هر کدام از معانی چهارگانه ی اتفاق را متناسب با گزاره های زیر جاگذاری کنید. (۱)

نفی وجوب علی و معلولی - نفی سنخیت - نفی غایتمندی - حادثه ی پیش بینی نشده

الف) آب پز شدن تخم مرغ در یخچال

ب) اعتقاد دموکریتوس مبنی بر پیدایش عناصر فعلی جهان بر اثر برخورد اتفاقی ذرات سرگردان

ج) دیدن ناگهانی معلم کلاس اول ابتدایی در پیاده روی اربعین

د) عدم رشد گیاه با وجود تمامی عوامل رشد و نبود هیچ مانعی

پاسخ: الف) نفی سنخیت ب) نفی غایتمندی

ج) حادثه پیش بینی نشده د) نفی وجوب علی و معلولی (نفی ضرورت)

جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (۴)

- (الف) ماهیت و چیستی هر شی بیان کننده ی آن شیء است .
- (ب) موضوعی را که نسبت به محمول وجود رابطه امکانی دارد..... گویند .
- (ج) ارتباط و پیوستگی میان هر شیء و منشاء آن لازمه ی اصل است .
- (د) از نظر این سینا موجودات جهان چون ذاتاً هستند برای موجود شدن به واجب الوجود بالذات نیاز دارند.
- (ه) از نظر هراکلیتوس کلمه و سخن ظهور و پرتو..... می باشد .
- (و) در بیان مراتب عقل از دیدگاه فلاسفه ی مسلمان مرحله ای از عقل که انسان هیچ ادراک عقلی ندارد اما آمادگی درک معقولات را دارد عقل می نامند .
- (ز) ویژگی اصلی حکمت مشاء همان صورت آن و الگو گرفتن از ارسطو بود .
- (ح) علامه طباطبایی (ره) برای تدریس فلسفه در سطوح بالاتر و تخصصی تر کتاب..... را نگاشت .

پویش علمی
ماندگارالبرز

پاسخ : (الف) ذاتیات (ب) ممکن الوجود (ج) علیت (د) ممکن الوجود (ه) عقل متعالی (برتر)
(و) عقل بالقوه (هیولایی) (ز) استدلالی (برهانی / عقلی / قیاسی) (ح) نهایه الحکمه

پاسخ کوتاه (۴/۵)

- ۶- در قضیه ی «انسان شاعر است» چرا حملِ محمول بر موضوع نیاز به دلیل دارد؟
- ۷- در قضیه ی «مربع پنج ضلعی است» کدامیک از روابط سه گانه میان موضوع و محمول برقرار است؟
- ۸- توماس آکوئیناس کدام برهان ابن سینا را در اروپا گسترش داد؟
- ۹- فیلسوفان مسیحی در دوره ی دوم حاکمیت کلیسا تحت تاثیر آثار کدام فیلسوفان مسلمان قرار گرفتند؟
- ۱۰- چرا برخی از جریان‌های فکری در اوایل ظهور فلسفه در جهان اسلام با فلسفه و منطق مخالفت کرده اند؟
- ۱۱- هدف مردم در مدینه ی جاهله چیست؟
- ۱۲- از نظر ابن سینا بهترین نظام ممکن یعنی نظام احسن چگونه تحقق می یابد؟
- ۱۳- عقیده ی عرفاء را درباره وحدت حقیقت وجود بنویسید .
- ۱۴- با توجه به ساختار و نظام فکری هر فرد درخت اندیشه زندگی کسانی که کمتر اهل اندیشه ورزی هستند، چه ویژگی دارد؟

پاسخ :

- ۶- زیرا بیان کننده ذات و حقیقت انسان نیست
- ۷- امتناعی
- ۸- برهان وجوب و امکان
- ۹- ابن سینا و ابن رشد
- ۱۰- زیرا یونانی است (دربدارنده عقاید کسانی مانند سقراط، افلاطون و ارسطو است) و با عقاید اسلامی ناسازگار است .
- ۱۱- فقط سلامت جسم و فراوانی لذت‌های دنیایی
- ۱۲- با لطف و عنایت خدا
- ۱۳- هستی یکی است و کثرت های جهان اصالت ندارند .
- ۱۴- زندگی شان به تقلید از دیگران است و تصمیم گیری آنها تابع جو حاکم بر جامعه است .

پویش علمی
ماندگارالبرز

تشریحی (۵)

- ۱۵- تفاوت دیدگاه هیوم با سایر تجربه گرایان را درباره ی منشاء درک و پذیرش رابطه ی علیت بنویسید .
- ۱۶- عقل عملی را از دیدگاه ارسطو تعریف کنید و برای آن مثال بزنید .
- ۱۷- از نظر فیلسوفان مسلمان کاربرد عقل فعال چیست؟
- ۱۸- در جغرافیای عرفانی شیخ اشراق منظور از مشرق جهان و مغرب کامل جهان چیست؟
- ۱۹- به چه دلیل فلسفه ی صدرایی را فلسفه ی اصالت وجودی می خوانند؟

پاسخ :

- ۱۵- تجربه گرایان انسان از طریق حس، توالی یا هم زمانی پدیده ها را مشاهده می کند و رابطه ضروری میان علت و معلول را در می یابد و از این طریق رابطه علیت را درک می کند.
- هیوم: رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را نمی توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد و باید راه تجربی دیگر برای آن پیدا کرد. وی معتقد است علیت یک حالت روانی ناشی از تکرار پدیده هاست که آن را تداعی می نامد.
- ۱۶- عقل از آن جهت که درباره ی رفتارهای انسان و باید و نبایدهای او بحث می کند عقل عملی نامیده می شود .
- ۱۷- عامل فیض رسانی به عقل انسان هاست. تمام ادراک ها و دانش انسان به مدد این عقل صورت می گیرد. بواسطه این عقل است که انسان مفاهیم کلی را می فهمد و درک می کند.
- ۱۸- مشرق جهان نور محض یا محل فرشتگان مقرب است و مغرب کامل جهان تاریکی یا عالم ماده است.
- ۱۹- به خاطر اینکه اصالت وجود بنیادی ترین اصل فلسفی ملاصدرا است که بر سایر مباحث فلسفی او اثر عمیق گذاشته و به آنها رنگ و بوی اصالت وجودی بخشیده و در جهان بینی او تغییر اساسی پدیده آورده است.

پویش علمی
ماندگارالبرز

سوالات آزمون نهایی درس فلسفه ۲ - خرداد ۱۴۰۴

پویش علمی
ماندگار البرز

- ۱- درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید (۲ نمره)
- (الف) استفاده از کلمات «این» یا «آن»، نشان دهنده‌ی پی‌بردن به وجود چیزی است .
- (ب) دکارت، یافتن مصداق‌های علت و معلول را نیازمند تجربه و آموزش نمی‌داند .
- (ج) براساس دیدگاه ابن سینا درباره عشق، حتی یک پرنده هم عاشق است .
- (د) از نظر اوگوست کنت، نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر بر واقعیت است .
- (ه) فیلسوفان مسلمان، راه کسب معرفت را منحصر به عقل نمی‌دانند.
- (و) نظام نوین فلسفی مسلمانان، صرفاً دربردارنده‌ی اندیشه‌های افلاطون و ارسطو است .
- (ز) آخرین دیدگاه‌های فلسفی ابن‌سینا، در کتاب «انصاف» بیان شده است .
- (ح) علامه طباطبایی، کتاب «بدایه‌الحکمه» را برای تدریس فلسفه در سطوح اولیه نوشت.

☞ پاسخ : (الف) درست (ب) نادرست (ج) درست (د) نادرست

(ه) درست (و) نادرست (ز) نادرست (ح) درست

پویش علمی
ماندگارالبرز

۲- جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. (۲نمره)

- (الف) رابطه موضوع و محمول در حمل «ممتنع الوجود» بر «مربع سه ضلعی»، است.
- (ب) پذیرش غایت‌مندی جهان فقط با قبول امکان پذیر است.
- (ج) افلاطون، برای اشاره به ذات خداوند، از تعبیر استفاده کرده است.
- (د) موجودات عقلانی، حقایق اشیا را از طریق دریافت می‌کنند.
- (ه) از نظر فیلسوفان مسلمان، بهترین ابزار برای تفکر در آیات و روایات، است.
- (و) سهروردی در دسته‌بندی جویندگان معرفت، کسی را که هم عارف و هم فیلسوف است، می‌نامد.
- (ز) در فلسفه صدرایی، که محور فلسفه مشایی بود، و «نور» که اساس فلسفه اشراقی بود، به هم می‌رسند.
- (ح) کتاب‌های «شیعه» و «رسالت تشیع»، حاصل مذاکرات علامه طباطبایی با بوده است.

الف) ضروری / وجوبی ب) علت العلل یا علت نخستین یا آفریننده - خدا ج) مثال خیر د) شهود

ه) عقل و) حکیم متاله ز) وجود / هستی ح) هانری کربن

۳- گزینه مناسب را انتخاب کنید. (۱/۲۵ نمره)

الف) شکل‌های زیر به ترتیب بر حسب ذات خود، چگونه هستند؟

شکل دوم

شکل اول

(۲) واجب الوجود - ممکن الوجود

(۱) ممکن الوجود - ممکن الوجود

پاسخ: گزینه ۲

پویش علمی
ماندگارالبرز

ب) عبارت‌های «پیدایش جهان، اتفاقی بوده است» و «رنگ پوست خرس قطبی، به طور اتفاقی با محیط سازگار شده است» به ترتیب بیانگر کدام معنای اتفاق است؟
 (۱) نفی وجوب علی و معلولی - نفی غایت مندی
 (۲) نفی سنخیت - نفی وجوب علی و معلولی

ج) کانت، ضرورت وجود خداوند را از چه طریقی اثبات کرد؟
 (۱) تجربه‌های شخصی درونی
 (۲) وجدان اخلاقی

د) از نظر ابن‌سینا، رسیدن شی به کمال مطلوبش، مشروط به چیست؟
 (۱) مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد.
 (۲) طبیعت همواره در سکون و ثبات باشد.

ه) کدامیک از موارد زیر جزء منابع «حکمت متعالیه» نیست؟
 (۱) عرفان اسلامی به خصوص اندیشه‌های محی‌الدین عربی (۲) فلسفه غرب به خصوص اندیشه‌های کانت

الف) ۱ ب) ۱ ج) ۲ د) ۱ ه) ۲

پویش علمی
ماندگارالبرز

۴- مشخص کنید هر کدام از اصطلاحات ستون سمت چپ، با کدام عبارت از ستون سمت راست ارتباط دارد؟ (۱ نمره)

ستون سمت راست	ستون سمت چپ (یک مورد اضافی است)
الف) فردی در بازی فوتبال، تسلط و ابتکار دارد.	۱) عقل هیولایی
ب) کودکی، تفاوت بودن و نبودن توپ فوتبال را می داند .	۲) عقل بالمستفاد
ج) کودکی، بازی فوتبال را آموخته است .	۳) عقل بالملکه
د) نوزادی، استعداد یادگیری فوتبال را دارد .	۴) عقل فعال
	۵) عقل بالفعل

پویش علمی
ماندگارالبرز

پویش علمی
ماندگارالبرز

۵- مشخص کنید، هریک از عبارت‌های زیر، به کدام یک از اصول فلسفی داخل پرانتز اشاره دارد؟ (۷۵/۰)

(اصل علیت - اصل سنخیت - اصل وجوب علی و معلولی)

الف) اگر تمامی شرایط پرتاب ماهواره، فراهم باشد، قطعاً پرتاب می شود.

ب) باتوجه به زاویه پرتاب ماهواره و میزان سرعت و شتاب آن، پیش بینی می شود، ماهواره با موفقیت در مدار زمین قرار گیرد.

ج) میان وزن و سرعت حمل ماهواره، ارتباط و پیوستگی وجود دارد.

الف) اصل وجوب علی و معلولی ب) اصل سنخیت ج) اصل علیت

۶- درک و دریافت فلسفی از متن

متن زیر را به دقت بخوانید و مشخص کنید، هریک از موارد (الف)، (ب)، (ج) و (د) با کدام یک از اصول فلسفی داخل کادر متناظر است؟

۱- اصالت وجود ۲- وحدت حقیقت وجود ۳- اصالت ماهیت ۴- مراتب داشتن وجود

«غروب بود، استادی با شاگردش، وارد مسجدی شدند که پنجره‌هایی با شیشه‌های رنگارنگ داشت، نور آفتاب با عبور از شیشه‌ها، به صورت پرتوهایی رنگارنگ، به دورن مسجد می‌تابید. استاد گفت: (الف) چه نورهای واقعی و گوناگونی؟! شاگرد با کمال احترام پاسخ داد: استاد عزیز! بیشتر که دقت کنیم، درمی‌یابیم، (ب) همه این پرتوها، نور است، زیرا (ج) حقیقت پرتوهای نور، یک چیز بیش نیست، و (د) هرچه از پنجره‌ها دورتر می‌شویم، نور، ضعیف‌تر می‌شود.»

الف (۳ - اصالت ماهیت ب) ۱ - اصالت وجود ج) ۲ - وحدت حقیقت وجود د) ۴ - مراتب داشتن وجود

پویش علمی
ماندگارالبرز

۷- باتوجه به جغرافیای عرفانی سهروردی، جدول زیر را با کلمات مناسب داخل پرانتز کامل کنید. (۰/۷۵)

(مغرب کامل - مغرب وسطی - مشرق محض)

آمیختگی نور و ظلمت

الف)

محل فرشتگان

ب)

عالم بی بهره از نور

ج)

پویش علمی
ماندگارالبرز

الف) (مغرب وسطی ب) (مشرق محض ج) (مغرب کامل

پویش علمی
ماندگار البرز

به سوال‌های زیر پاسخ کوتاه بدهید.

- ۸- «واجب الوجود بالغیر» را تعریف کنید. (۵/۰)
- ۹- چرا برخی افراد فکر می‌کنند، گاهی در عین وجود علت، معلول آن پدید نیامده است؟ (۵/۰)
- ۱۰- «رعایت قوانین شهروندی» بیانگر کارکرد عقل نظری است یا عملی؟ (۵/۰)
- ۱۱- ازدیدگاه فارابی، مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان، شبیه به چیست؟ (۵/۰)
- ۱۲- یکی از شکل‌های مخالفت با عقل، در جهان اسلام را بنویسید. (۵/۰)
- ۱۳- از نظر ابن‌سینا، خشوع و خشیت دانشمند در برابر حق، نتیجه‌ی چیست؟ (۵/۰)
- ۱۴- کدام یک از مباحث فلسفه‌ی ملاصدرا، متناظر با سفر سوم سالک است؟ (۵/۰)

- ۸- همه موجوداتی که به واسطه علت‌هایشان، وجود برایشان ضروری شده است / ممکن الوجودی که به واسطه‌ی علتش به وجود آمده است / ممکن الوجودی به واسطه‌ی امر بیرونی، ضرورت وجود یافته است / چیزهایی که در مقام ذات امکانی‌اند و به واسطه امر بیرونی (علت) از حالت امکانی خارج شده‌اند و به وجود آمده‌اند.
- ۹- از تمام اجزای یک علت آگاه نیستند / علت ناقصه (اجزاء علت) را به جای علت تامه در نظر می‌گیرند.

- ۱۰- عقل عملی
- ۱۱- آفتاب (نور) به چشم / خورشید به چشم
- ۱۲- محدود کردن دایره اعتبار و کارآمدی عقل در عین پذیرش آن / مخالفت با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوردی یونانی و غیر اسلامی
- ۱۳- تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در رابط میان پدیده‌ها / عبور از ظاهر پدیده‌ها به باطن آن‌ها
- ۱۴- افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی

به سوال‌های زیر پاسخ کامل دهید.

- ۱۵- چرا گزاره‌ی «اقیانوس موجود است» نیازمند دلیل است، اما گزاره‌ی «اقیانوس جسم است» بی‌نیاز از دلیل است؟ (نمره)
- ۱۶- تفاوت دیدگاه هیوم، با تجربه‌گرایان در مورد منشا درک و پذیرش اصل علیت را بنویسید. (نمره)
- ۱۷- نقد هیوم، بربرهان نظم در اثبات وجود خداوند را بنویسید. (نمره)
- ۱۸- مقدمات و نتیجه‌ی برهان و جوب و امکان ابن‌سینا، در اثبات وجود خداوند را بنویسید. (۱/۵ نمره)
- ۱۹- نظر دکارت در مورد عقل و توانایی‌های آن را بنویسید. (۱/۵ نمره)
- ۲۰- چهار مورد از ویژگی‌های رئیس‌مدینه فاضله از نظر فارابی را نام ببرید. (۱ نمره)
- ۲۱- ویژگی‌های کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» علامه طباطبائی را نام ببرید. (۳ مورد - ۷۵/۰ نمره)

پاسخ:

- ۱۵- زیرا «موجود بودن» اجزاء ذاتی (تعریفی) اقیانوس نیست / اما جسم بودن اجزاء ذاتی (تعریفی) اقیانوس است.
- ۱۶- هیوم برخلاف تجربه‌گرایان معتقد است که رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست و آن را، نمی‌توان از طریق مشاهده حسی و تجربه به دست آورد / تجربه‌گرایان معتقدند تکرار و توالی و هم‌زمانی منشاء درک علیت است اما هیوم آن را صرفاً انعکاس و تداعی ذهنی یا حالتی روانی ناشی از توالی و پشت سرهم آمدن پدیده‌های می‌داند.
- ۱۷- این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند. اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

پویش علمی
ماندگارالبرز

۱۸- الگوی اول پاسخ :

مقدمه (۱) وقتی به موجودات این جهان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که این موجودات در ذات خود نسبت به وجود و عدم (بودن و نبودن) مساوی اند؛ هم می‌توانند باشند و هم می‌توانند نباشند. به عبارت دیگر، این موجودات ذاتاً ممکن الوجودند.

مقدمه (۲) ممکن الوجودهای بالذات، برای اینکه از تساوی میان وجود و عدم در آیند و وجود برای آنها ضروری گردد و موجود شوند، نیازمند علّتی هستند که خودش ممکن الوجود نباشد بلکه واجب الوجود بالذات باشد؛ یعنی موجودی که وجود، ذاتی اوست و از او جدا نمی‌شود.

نتیجه : پس، موجودات این جهان به واجب الوجودی بالذات وابسته اند که آنها را از حالت امکانی خارج کرده و پدید آورده است
الگوی دوم پاسخ :

مقدمه: ۱ موجودات این جهان، ذاتاً ممکن‌الوجودند / یعنی ذاتاً نسبتشان با وجود و عدم مساوی است.

مقدمه: ۲ هر ممکنی برای خروج از این تساوی (حالت امکانی (نیازمند علّتی) و اجبالوجود بالذات (است.)

نتیجه: پس واجبالوجود بالذات موجود است.

۱۹- به همه توانایی‌های عقل، مانند بدیهیات عقلی - استدلال‌های عقلی محض) / و نیز تجربه توجه داشت. / او معتقد بود که عقل میتواند وجود خدا و نفس مجرد و غیرمادی انسان و اختیار او را اثبات کند. / البته او دیگر به عالم عقل به عنوان یک عالم برتر و متعالی در جهان، عقیده ای نداشت) عبارت معادل قسمتی که زیر آن خط کشیده شده: عقل را صرفاً همان دستگاه تفکر و استدلال به حساب می‌آورد که می‌تواند ابزار شناخت انسان قرار بگیرد.

۲۰- از نظر او، ریاست جامعه باید برعهده کسی باشد که روحی بزرگ / و سرشتی عالی دارد - و به عالی‌ترین درجات تعقل رسیده - و می‌تواند احکام و قوانین الهی را دریافت کند / و می‌تواند با فرشته وحی اتصال دائمی داشته باشد.

۲۱- (۱) حاصل جلسات تدریس فلسفه اسلامی به سبکی که مسائل روز، در آن طرح شده باشد- (۲) شامل متن اصلی و پاورقی‌های «فلسفه و روش رئالیسم» توضیحی است. - ۳. متن را عالمه طباطبایی نوشته و پاورقی‌ها را استاد شهید مطهری که در آن جلسات حضور داشته، به اصل مباحث افزوده است. (۴) این کتاب در روشن کردن

افکار طلاب و دانشجویان و دانش پژوهان نقشی تعیین کننده در تاریخ معاصر ایران داشته است. (۵) علامه طباطبایی و مطهری در این کتاب نشان دادند که می توان از ذخیره فلسفی صدرایی بهره گرفت و متناسب با مهم ترین مسئله های فلسفی روز، مجموعه ای تألیف کرد که پاسخگوی نیازهای ما در همین عصر باشد. (۶) ویژگی دیگر این کتاب که تا آن روز در حوزه فلسفه در ایران سابقه نداشت، نگاه تطبیقی به فلسفه بود، -۷ عالمه و استاد مطهری در این کتاب تلاش می کنند که در مباحث مهمی مثل معرفت شناسی و وجودشناسی، دیدگاه های فیلسوفان اروپایی و ماتریالیستها را با دیدگاه خود در فلسفه اسلامی مقایسه کنند و ارزیابی خود را ارائه دهند.

پویش علمی
ماندگارالبرز

سوالات شبه‌نهایی فلسفه ۲ - ۱۴۰۵

جملات درست و نادرست را با «صحیح» و «غلط» مشخص کنید.

الف) برهان ابن سینا در مورد اثبات خداوند توسط همه فلاسفه مسلمان مورد استفاده قرار گرفت.

ب) هرگاه محمول ذاتی موضوع خود باشد، حمل «ضروری» و «بی‌نیاز از دلیل» است

ج) فیلسوفان مسلمان نتیجه انکار خداوند را انکار غایت‌مندی جهان و انسان می‌دانند

د) برهان درجات کمال ارسطو بر اساس مقایسه دو موجود کامل مطلق و خوب مطلق استوار است

ه) یکی از کارکردهای عقل عملی، درک معنای «خوبی» و «بدی» در اعمال اختیاری انسان است

و) همه دانش‌های نظری انسان ادراک مفاهیم و قضایای بدیهی و نزدیک به بدیهی بدست می‌آید.

ز) قبل از آن که حیات علمی در جهان اسلام ایجاد شود، فلسفه و حکمت در آن رونق داشت

ح) از نظر ابن سینا مبدا و منشا حرکات و تحولات موجودات طبیعت تنها لطف و عنایت خداوند است.

پویش علمی
ماندگارالبرز

پویش علمی
ماندگارالبرز

جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید.

- (الف) ابن سینا بعد از اثبات مغایرت ذهنی وجود و ماهیت برهان را مطرح کرده است.
- (ب) موجودات این جهان می‌توانسته‌اند نباشند، پس موجود شدن برای آنها نبوده است.
- (ج) فیلسوفان مسلمان معتقدند ضرورت و حتمیت آمدن معلول بعد از علت، با ابزار درک می‌شود.
- (د) خداشناسی برهانی و استدلالی در یونان باستان توسط آغاز شد.
- (ه) به عقیده فیلسوفان مسلمان، خیر و زیبایی غیر واقعی، نمی‌تواند به حیات انسان بدهد.
- (و) فیلسوفان مسلمان باور دارند، ادراک کلیات، فیضی است نامحسوس که از طریق به انسان می‌رسد.
- (ز) تدوین و نظام‌بخشی به فلسفه مشایی در جهان اسلام، توسط به انجام رسید.

پویش علمی
ماندگارالبرز

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

الف) رفتارهای طبیعی جهت رفع نیازهای جسمانی و روانی در انسان، دلیلی بر اثبات کدام مورد زیر است؟

۱- دو مفهوم هستی و چیستی مغایرند
۲- اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند

ب) نسبت کدام حالت زیر با «وجود» می‌تواند «امکانی» یا «وجوبی» باشد؟

۱- مفهومی که هنوز علتی برایش پیدا نشده
۲- مفهومی که ذاتاً نمی‌تواند موجود شود

ج) کدام اصل زیر بطور طبیعی پس از ادراک علیت مورد پذیرش عقل قرار می‌گیرد؟

۱- رابطه سنخیت میان علت و معلول
۲- توالی و پشت سر هم آمدن دو پدیده

د) از نظر فلاسفه مسلمان، درک و پذیرش عقلی خدا در ابتدا چه پیامدی برای حیات انسان دارد؟

۱- ارتباط معنوی با خدا
۲- ایمان واقعی به خدا

ه) ادراک «عقل مجرد» و برتر از ماده برای انسان‌های عادی چگونه حاصل می‌شود؟

۱- ادراک بی‌نیاز از مفاهیم
۲- استدلال عقلی

و) مذمت پیوسته نادانی و جهل بعنوان یک رذیلت اخلاقی در کدام مورد بازتاب بهتری دارد؟

۱- حکمت گمشده مومن است
۲- ذات و صفات خدا دو چیز نیستند.

ز) دلیل اصلی نام گذاری فارابی به «معلم ثانی» کدام است؟

۱- تالیف اغراض مابعدالطبیعه
۲- تلاش در انطباق فلسفه یونان و تعالیم اسلام

ح) شهرت ابن سینا در کدام مورد زیر به اندازه فلسفه بوده است؟

۱- پزشکی
۲- تبیین فلسفی مفاهیم عامیانه

هر کدام از عبارت‌های ستون الف با کدام عبارت در ستون ب مرتبط است؟ (یک مورد اضافی است)

ستون الف	ستون ب
الف - صدر المتالهین	(۱) نیازمندی جهان به واجب بالذات
ب - سهروردی	(۲) نیازمندی جهان به وجود مستقل
ج - فارابی	(۳) نیازمندی انسان به علت العلل
د - ابن سینا	

پویش علمی
ماندگار البرز

با توجه به مفاهیم داخل کادر پاسخ دهید. (۳ مورد اضافی است)

قانون - شفا - انصاف - نجات - حی ابن یقظان - معراجیه

الف) دایره المعارفی با موضوعات علمی، فلسفی و مسایل زندگی روزمره.....

ب) خلاصه فلسفه که بخش منطق آن مورد سوال دانشمندان شیرازی قرار گرفت.....

ج) رساله عرفانی - فلسفی که در آن امیرالمومنین (ع) را دارای همه مراتب عقل و حکمت معرفی شده

پویش علمی
ماندگار البرز

پویش علمی
ماندگارالبرز

به سوالات زیر بصورت کوتاه پاسخ دهد.

الف) در قضیه «مستطیل دایره موجود است» رابطه موضوع با محمول چگونه رابطه ای است؟

ب) شباهت دیدگاه دکارت و تجربه گرایان در مورد منشا ادراک علیت چیست؟

ج) رخ دادن حادثه پیش بینی نشده را با کدام اصول عقلی می توان تبیین فلسفی کرد؟

د) توصیف کدام فیلسوف یونان باستان از خدا منطبق با توصیف ادیان الهی است؟

ه) از نظر فلاسفه راه توانمندسازی عقل برای تشخیص درست حق از باطل چیست؟

و) از نظر ابن سینا نتیجه‌ی عادت به پذیرش سخنان بدون دلیل چیست؟

ز) دو مورد از مباحث اعتقادی مسلمانان که از جنس مباحث فلسفی است را نام ببرید.

متن فلسفی زیر نقل قولی از ابن سینا است . با مطالعه آن به دو سوال مطرح شده زیر پاسخ دهید:

«آیا می‌دانی پادشاه کیست؟ پادشاه راستین آن توانگر بی‌نیاز مطلق است که هیچ چیز در هیچ چیز از او بی‌نیاز نیست . ذات هر چیزی از اوست . زیرا ذات هر چیز یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خود آن چیز را خداوند به وجود آورده است. پس همه چیزهای دیگر بنده و مملوک اوست و او به هیچ چیز محتاج نیست.»

الف) عبارت « آن توانگر بی‌نیاز مطلق» به کدام مفهوم عقلی در فلسفه ابن سینا اشاره دارد؟

ب) از نظر ابن سینا و با توجه به متن فوق، موجودات جهان چند دسته‌اند؟ نام ببرید .

پویش علمی
ماندگارالبرز

به سوالات زیر به صورت کامل پاسخ دهید.

(الف) حمل «جاندار بر انسان» و حمل «کاغذی بر کتاب» چه تفاوتی دارند؟ بنویسید.

(ب) نتیجه استدلال کانت بر ضرورت وجود خدا را بنویسید.

(ج) چرا از نظر فارابی سلسله علت‌ها نمی‌تواند تا بی‌نهایت پیش برود؟ شرح دهید.

(د) حیات عقلی جوامع اروپایی در ابتدای رنسانس چه ویژگی‌هایی داشت؟ بنویسید.

(ه) چرا فلاسفه مسلمان میان دستاوردهای عقلی و داده‌های وحیانی تعارضی نمی‌بینند؟ شرح دهید.

(و) چرا فارابی، مدینه را به بدن انسان تشبیه می‌کند؟ توضیح دهید.

(ز) ابن‌سینا علت «خشوع و خشیت» بندگان دانشمند خدا را چگونه تبیین کرده است؟ بنویسید.

پویش علمی
ماندگارالبرز

